

Mindesmærker af Danmarks Nationalliteratur. Udgivne af Vilh. Andersen.

I. Søren Kierkegaard. Udvalg og Indledning ved Carl Koch. G. B. N. F. 1908.

Med dette Udvalg af Søren Kierkegaards Skrifter paabegyndes Udgivelsen af en Række Bind, der skal være Mindesmærker af Danmarks Nationallitteratur, og som denne Titel angiver, skal bringe *Uddrag og Udvalg* af danske Forfattere og Digteres Værker og Skrifter.

Et Foretagende som dette er et Offer paa en forjaget, rastløs og derfor uundgaaelig ogsaa overfladisk Tids Alter.

Nu er der jo nok adskillige Forfattere og Digtere, der kan egne sig til at blive givet i Uddrag, i hvert Fald uden at ret megen Skade sker. Men det synes et uheldigt Valg at begynde med Søren Kierkegaard, overhovedet at indlemme ham i et saadant Foretagende. Thi om der er nogen, der ved sit Forfatterskabs og sin Personligheds Art kræver Taalmodighed, Grundighed og Fordybelse, saa er det Søren Kierkegaard. Og om ham gælder det sikkert mere end om nogen anden: enten skal man læse ham *helt* eller slet ikke.

Om end Carl Koch sikkert med kyn- dig og nænsom Haand har foretaget det foreliggende Udvalg, saa er der dog noget pinligt ved dette Brudstykke af en saa inderlig og fast sammenhørende Helhed som Søren Kierkegaards Skrifter er.

Dødens Gaade. Naar et Menneske dør, skal det da leve? En Undersøgelse af Dr. theol. Minot J. Savage. Theo. Bergs Forlag. 1903.

Spinoza siger: Det frie Menneske tænker mindst af alt paa Døden, og hans Visdom er en Gransken af Livet, ikke af Døden.

Det *frie* Menneske! — Er det mere end en Idé? Er ethvert Menneske ikke hæmmet og stænget og lænket, netop mest og ubarmhærtigst af det, der kaldes Døden, og af Dødens Budsforvandle: Sygdom og Smerte?

Og Døden! — Er Døden nu virkelig ogsaa Død, d. e. Tilintetgørelse, Livets Udsukkelse? Eller er Døden ikke en Tilsyneladelse, Overgangen fra en Livsform til en anden Livsform?

Dette er endnu et aabent Spørgsmaal. Lige saa lidt objektivt besvaret eller løst af *de* troende, der tror paa Livets Ud-

slukkelse, som af *de* troende, der tror paa Livets Fortsættelse.

Med hvilken Ret kaldes det sygeligt eller livsfjendsk at beskæftige sig med dette Spørgsmaal, og hvilket tænkende Væsen kan nægte det sin Interesse?

— Det Svar, som i »Dødens Gaade« er givet af Minot Savage paa Spørgsmaalet: Naar et Menneske dør, skal det da leve? er hverken teologisk eller dogmatisk, endskønt Forfatteren er Doktor i Teologi; men det er heller ikke hverken klart eller overbevisende. Bogen kan kun gøre Krav paa at være en troendes alvorlige Vidnesbyrd. Hverken mere eller mindre.

Oversættelsen er ikke god.

Karin Michaëlis: *Betty Rosa.* En ung Kvindes Roman. G. B. N. F. 1908,

Karin Michaëlis er i udpræget Grad det sygeliges, det abnormes Skildrer. Denne Bog er den sundeste og normaleste, som endnu foreligger fra hendes Haand. Dermed være ikke sagt, at den er sund eller normal. Emnet er uhyggeligt, hvilket ikke bør kunne overraske nogen af dem, der kender K. M.s Forfatterskab. Dette kan heller ikke bebrejdes Forfatterinden, thi frembyder ikke det virkelige Liv en Mangfoldighed af uhyggelige Emner? »Betty Rosa« er gennemført med Kraft og med den fængslende, feberhede Fortællerevne, som er K. M. egen.

H. B.

Hjælpekasseevalget.

I »Kvinden og Samfundet«, Nr. 7, fortælles der om Hjælpekasseevalget i Næstved, at Kvinderne fik alle politiske Partier til at opstille en Fællesliste, der blev opstillet af 3 Vælgere fra »D. K. S.«, 3 Vælgere fra Højreforeningen, 3 Vælgere fra Socialdemokratiet og 3 Vælgere fra Venstrevælgerforeningen. Da der ingen andre Lister indkom til Valgbestyrelsen, erklæredes denne Liste for valgt, og man undgik hele Afstemningsapparatet paa Valgdagen.

Frk. Helene Berg siger herom: »Næstvedkredsen har herved givet et Eksempel til Efterfølgelse.«

Ja, mon det nu ogsaa er et saa særlig følgeværdigt Eksempel? Der var ganske vist sparet nogen Ulejlighed for Valgbestyrelsen